

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou ve věci

žalobce: V. P., Ev. č. X, narozený X, státní příslušnost Moldavská republika, t. č. v X
Zastoupený ustanoveným zástupcem Mgr. Ing. Jakubem Backou, advokátem, se sídlem Šlejnická 1547/13, 101 00 Praha 10

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, IČ 00007064, se sídlem Nad Štolou 936/3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 2. 1. 2018, č. j. OAM-190/LE-LE05-LE05-PS-2017,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá nárok na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal přezkoumání shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“) rozhodnuto o zajištění žalobce v zařízení pro zajištění cizinců a doba zajištění byla stanovena podle § 46a odst. 5 téhož zákona do 17. 4. 2018.

2. V podané žalobě žalobce předně namítal, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle ustanovení § 47 zákona o azylu.
3. Vyhodnocení žalovaného o použitelnosti zvláštních opatření zakotvených v ustanovení § 47 zákona o azylu považoval žalobce za zcela nedostatečné, zavádějící a zjevně nesprávné. Podle článku 15 preambule Směrnice Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU: *„Zajištění žadatelů by mělo být možné pouze v jasně vymezených výjimečných případech stanovených touto směrnicí a v souladu se zásadou nezbytnosti a přiměřenosti, pokud jde o způsob i účel zajištění.“* Tento princip se podle žalobce poté promítne v potřebě primárního využití zvláštních opatření zakotvené v § 46a odst. 1 zákona o azylu, podle nějž ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, Z logiky věci tedy důvody umožňující zajištění jako takové v naprosté většině případů nejsou totožné s důvody znemožňující využití zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu, a žalovaný je povinen se při vysvětlení svého přesvědčení o údajné nemožnosti využití zvláštních opatření vypořádat se všemi klíčovými prvky žalobcovy pobytové historie.
4. Žalobce v této souvislosti poukazoval na to, že žalovaný této své povinnosti nedostál a nijak se nezabýval specifickými okolnostmi žalobcova případu, což má za následek nepřezkoumatelnost napadeného rozhodnutí.
5. Žalovaný podle žalobce rovněž nesprávně vycházel z jakési fikce žalobcovy nespolehlivosti pramenící ze skutečnosti, že žalobce nevycestoval z území České republiky v době stanovené rozhodnutím o správním vyhoštění, především pak to, že si žalobce nebyl vědom toho, že již skončilo soudní řízení ve věci přezkumu rozhodnutí o neudělení mezinárodní ochrany, které má za následek odkladný účinek a do doby nabytí právní moci negativního rozhodnutí Nejvyššího správního soudu v případném řízení o kasační stížnosti tak sistovala účinky rozhodnutí o správním vyhoštění.
6. Žalobce zdůrazňoval, že smyslem zavedení institutu zvláštních opatření do zákona o pobytu cizinců, jakož i do zákona o azylu byla nutnost implementace čl. 15 návratové směrnice, k níž byly členské státy povinny přistoupit nejpozději do 24. 12. 2010. Právní předpis členského státu upravující danou problematiku tedy musí být po tomto datu vždy vykládán v souladu se smyslem, cíli a požadavky návratové směrnice. Na tuto skutečnost ostatně Nejvyšší správní soud upozornil již ve svých rozsudcích ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 – 51, a ze dne 28. 3. 2012, č. j. 3 As 30/2011 – 57. Např. v rozsudku ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011 – 51, tak Nejvyšší správní soud shrnul, co bylo smyslem a cílem jejího přijetí. Z odůvodnění citovaného rozsudku lze uvést následující: *„Cíl právní úpravy zvláštních opatření za účelem vycestování vyplývá ze stěžovatelem zmiňované důvodové zprávy Komise k předkládanému návrhu směrnice, podle níž navrhovaná právní úprava usiluje o omezení používání předběžné vazby a o jeho spojení se zásadou přiměřenosti. Předběžná vazba se použije pouze tehdy, jestliže to je nezbytné k zabránění vzniku nebezpečí skrývání se před spravedlností a jestliže uplatnění méně závažných donucovacích opatření není dostatečně účinné (srov. návrh směrnice Evropského parlamentu a Rady o společných normách a postupech v členských státech při vrácení nelegálně pobývajících*

státních příslušníků třetích zemí ze dne 1. 9. 2005, č. KOM (2005) 391 v konečném znění, dostupná na <http://www.europarl.europa.eu>). Podle Soudního dvora Evropské unie návratová směrnice zavádí přesný postup, který mají členské státy použít při navrácení neoprávněně pobývajících státních příslušníků třetích zemí, a stanoví pořadí jednotlivých po sobě jdoucích fází, které tento postup zahrnuje. Realizace vyhoštění musí být prováděna prostřednictvím co nejmírnějších donucovacích opatření. Pouze v případě, že výkon rozhodnutí o navrácení formou vyhoštění může být s ohledem na posouzení každé konkrétní situace obhrožen jednáním dotčené osoby, může být cizinec zbaven svobody zajištěním (srov. rozsudek Soudního dvora Evropské unie ze dne 28. 4. 2011, ve věci C-61/11 PPU Hassen El Dridi, alias Karim Soufi, body 34 a 39, dostupný na <http://eux-lex.europa.eu>). Je tedy zřejmé, že smyslem zmiňované právní úpravy (čl. 15 odst. 1 návratové směrnice a zavedení tzv. zvláštních opatření do zákona o pobytu cizinců) byla snaha o minimalizaci omezování osobní svobody v případě zajištění cizinců za účelem vyhoštění zahrnutím povinnosti správního orgánu provést úvahu o možnosti aplikace mírnějších opatření před tím, než přistoupí k samotnému zajištění cizince.“

7. Žalobce poukazoval na to, že Nejvyšší správní soud svým rozsudkem č. j. 5 Azs 20/2016 ze dne 28. 2. 2016 po předložení věci rozšířenému senátu výslovně odmítl dosud rozšířenou praxi správních orgánů, podle níž v případě, že cizinec již z území České republiky po pravomocném rozhodnutí o vyhoštění nevycestoval, je fakticky vyloučena možnost uložení zvláštních opatření, a to právě pro rozpor tohoto názoru a praxe s návratovou směrnicí.
8. Tímto rozhodnutím rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ovšem odpadl zásadní argument pro zajištění žalobce, bez bližšího posouzení zásadní skutečnosti týkající se zajištění žalobce, tedy toho, že se žalobce domníval, že na území České republiky pobývá v době zajištění legálně, tedy napadené rozhodnutí obstat nemůže.
9. Pro úplnost žalobce konstatoval na to, že velmi podobným případem se Nejvyšší správní soud zabýval v rozsudku č. j. 7 Azs 269/2016-21 ze dne 22. 12. 2016, v němž rovněž řešil otázku, do jaké míry je třeba se vypořádat s možností uložit zvláštních opatření v případě, že cizinec účelově požádal o mezinárodní ochranu, poté co byl zajištěn po nerespektování správního vyhoštění, a to rovněž poté, co se dobrovolně dostavil na cizineckou policii řešit svoji pobytovou situaci. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl: „Žalovaný odůvodnil svůj postup toliko poukazem na závěry rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, čj. 9 Azs 192/2014 – 29. Uvedený rozsudek se týkal zvláštních opatření podle zákona o pobytu cizinců, a nikoli zvláštních opatření podle zákona o azylu, které se staly součástí zákona o azylu až na základě novely provedené zákonem č. 314/2015 Sb., jenž nabyl účinnosti dne 18. 12. 2015, tj. více než rok po vydání předmětného judikátu. S poukazem na shora uvedené se nelze ztotožnit se závěrem krajského soudu, že odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí bylo ještě možné označit za dostatečné, byť na samé hranici přezkoumatelnosti. Je naopak třeba přisvědčit stěžovateli, že úvaha žalovaného o nemožnosti uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu byla nepřezkoumatelná pro nedostatek důvodů; žalovaný odůvodnil svůj závěr o nemožnosti uložit zvláštní opatření velmi obecně a nevypořádal se s individuálními okolnostmi stěžovatelčina případu, na což stěžovatelka poukazovala i v žalobě. Tuto vadu

odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí nelze zhojit doplněním chybějící argumentace ve vyjádření k žalobě, příp. ke kasační stížnosti (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 12. 2008, čj. 8 Afs 66/2008 – 71). Právě v podrobnosti odůvodnění nemožnosti uložit zvláštní opatření v žalobou napadeném rozhodnutí shledal Nejvyšší správní soud nutnost uzavřít odlišně než v žalovaným zmiňované věci sp. zn. 7 Azs 185/2016. Sám krajský soud shledal dostatečnost odůvodnění k této otázce jako hraniční. Nejvyšší správní soud musel stěžovateli přisvědčit i v konfrontaci s obsahem kasační stížnosti, že odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí neobstojí. Zejména v konfrontaci s argumentem, že se stěžovatelka dobrovolně dostavila na policejní pracoviště s (tvrzeným) úmyslem řešit svoji pobytovou situaci. Je třeba, aby žalovaný přezkoumatelně vysvětlil proč (např. se zřetelem ke zjištění o dosavadním pobytu stěžovatelky na území ČR) nelze využít zejm. opatření dle § 47 odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Takový požadavek na odůvodnění správního rozhodnutí rovněž konvenuje v mezidobí vydanému rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 11. 2016, čj. 1 Azs 168/2016 - 37.“

10. Žalobce závěrem uvedl, že žalovaný tedy posoudil situaci žalobce nepřijatelně paušálně, bez potřebné individualizace jeho případu, aniž by se vypořádal mimo jiné s klíčovou skutečností, tedy tím, že se žalobce domníval, že se nachází na území České republiky legálně a zatížil tak rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti, pro kterou nemůže obstát.
11. Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.
12. Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný nesouhlasil s podanou žalobou, neboť měl za to, že se v žalobě namítaných porušení při rozhodování věci nedopustil. K námitkám žaloby vztahujícím se k nezákonnosti jeho rozhodnutí, nedostatečně zjištěnému skutkovému stavu, žalovaný uvedl, že je přesvědčen o tom, že z napadeného rozhodnutí je jasné seznatelné, za jakých podkladů správní orgán vycházel, jakým způsobem je hodnotil a k jakým závěrům jej tyto úvahy vedly. Správní orgán ve svém rozhodnutí popsal skutkový stav a též zdůvodnil, z jakých konkrétních a individualizovaných důvodů dospěl k domněnce, že žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu pouze účelově s cílem oddálit hrozící správní vyhoštění ve smyslu § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
13. Žalobce byl dle informací poskytnutých Policií ČR na základě spolupráce mezi orgány (ve smyslu § 87 odst. 1 zákona o azylu) dne 26. 12. 2017 zadržen hlídkou Policie ČR z důvodu zjištění, že jmenovaný je veden v evidenci ENO a byl mu uložen zákaz pobytu na území ČR do dne 16. 1. 2020. Dále bylo zjištěno, že žalobci bylo uloženo správní vyhoštění rozhodnutím č. j. KRPA- 69453/ČJ-2015-000022 se zákazem pobytu na území členských států EU na dobu 3 let. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 3. 3. 2015 a vykonatelnosti dne 16. 12. 2016, po pravomocném ukončení řízení o žádosti o udělení mezinárodní ochrany, kterou jmenovaný podal. Žalobce měl vycestovat z území ČR do 30 dní, tedy do 15. 1. 2017, což neučinil a svým jednáním mařil výkon správního rozhodnutí o vyhoštění. Z těchto důvodů byl žalobce dne 27. 12. 2017 rozhodnutím pod č. j. KRPA- 467752/ČJ-2017-000022 zajištěn podle § 124 zákona o pobytu cizinců a umístěn do ZZC Balková za účelem realizace správního vyhoštění. Zde žalobce dne 28. 12. 2017

požádal o udělení mezinárodní ochrany, čímž s ním bylo zahájeno azylové správní řízení o jeho v pořadí již druhé žádosti.

14. K jediné námitce žalobce týkající se nedostatečného posouzení možnosti uložení zvláštních opatření, žalovaný konstatoval, že nemožnost uložení zvláštních opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu bylo žalovaným správním orgánem dostatečně zdůvodněno v napadeném rozhodnutí na str. 4 - 5. Volba mírnějších opatření než zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštních opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žalobce na azylovém řízení. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel azylové správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření (viz rozsudek NSS ze dne 10. 10. 2016, č. j. 7 Azs 185/2016 – 23). Žalovaný dále odkazoval na rozsudek NSS ze dne 14. 07. 2017, č. j. 4 Azs 105/2017-24, kde se soud vyjádřil následovně: *„Podle Nejvyššího správního soudu odůvodněný závěr o nezbytnosti stěžovatele zajistit sám z povahy věci vylučuje aplikaci zvláštních opatření. Pokud žalovaný svůj závěr o nezbytnosti zajištění stěžovatele důkladně odůvodnil, a z jeho rozhodnutí je nadto zjevné, že se byť v omezeném rozsahu, zabýval i možností aplikace zvláštních opatření, neshledal v jeho postupu Nejvyšší správní soud pochybení. Stěžovatel se mýlí, pokud uvádí, že mu žalovaný přičítá některé skutečnosti dvakrát. Podle Nejvyššího správního soudu se aplikace institutu zajištění a zvláštních opatření navzájem mohou vylučovat. Proto, pokud je určitá okolnost vyhodnocena jako důvod pro uložení zajištění, z povahy věci takové vyhodnocení, v některých případech zároveň způsobuje, že zmíněná okolnost nemůže být využita v prospěch aplikace zvláštních opatření. Žalovaný tedy nepřičítal stěžovateli jednotlivé okolnosti k tíži dvakrát, ale naopak vždy vysvětlil, že určitá skutečnost nasvědčuje nezbytnosti uložení zajištění a zároveň vylučuje aplikaci zvláštních opatření.“*
15. Žalovaný dále tvrdil, že přezkoumatelným způsobem uvedl jednotlivé skutečnosti z předchozí pobytové historie žalobce, ze kterých vycházel, a které nenasvědčují tomu, že by se jednání žalobce mělo do budoucna zásadním způsobem měnit. V případě žalobce nelze přistoupit k uložení zvláštních opatření dle § 47 zákona o azylu. Z pobytové historie jasně vyplývá, že žalobci bylo opakovaně uloženo správní vyhoštění, a to v roce 2014 (č. j. KRPA165320-23/ČJ-2014-000022) a pak již zmíněné správní vyhoštění v roce 2015 (č. j. KRPA-69453/ČJ-2015-000022), ani v jednom případě se správnímu vyhoštění a následné povinnosti vycestovat z území ČR plynoucí z tohoto rozhodnutí nepodrobil.
16. Tvzení žalobce ve správním řízení a následně i v žalobě, že si nebyl vědom pravomocného skončení přezkumného soudního řízení o jeho první žádosti o udělení mezinárodní ochrany, považoval žalovaný za účelové. Pravomocně bylo skončeno řízení o jeho první žádosti dne 16. 12. 2016, kdy nabylo právní moci rozhodnutí NSS o odmítnutí kasační stížnosti pro nepřijatelnost. V tomto řízení byl žalobce zastoupen advokátem a uvedl soudu i adresu svého pobytu na území ČR. Pokud se ovšem žalobce o výsledek přezkumného soudního řízení již sám nezajímal, lze to pouze přičítat pouze k jeho tíži. Žalobce se téměř rok pohyboval na území ČR neoprávněně bez platného povolení k pobytu na našem území, a to v rozporu s vykonatelným rozhodnutím o správním vyhoštění. Svou druhou opakovanou žádost jmenovaný podal až po opětovném zadržení a zajištění policií,

kdy mu opět hrozila realizace správního vyhoštění. Nerespektování opakovaně uložených správních vyhoštění představuje neúctu žalobce k právnímu řádu ČR a dává správnímu orgánu představu, jak by se jmenovaný s největší pravděpodobností choval v průběhu současného azylového řízení. Žalobce prokazatelně požádal o mezinárodní ochranu až v kontextu s reálně hrozícím správním vyhoštěním, po jeho zajištění Policií ČR dne 28. 12. 2017, stejně jak při své první žádosti o mezinárodní ochranu. Z takového jednání žalovaný vyvozuje účelovost podané žádosti o mezinárodní ochranu. Žalovaný přezkoumatelným způsobem odůvodnil, že u žalobce lze důvodně předpokládat jeho pokračující hrubé nerespektování právního řádu ČR, dřívější nerespektování uložených správních vyhoštění, vědomým vyhýbáním se svým povinností spojeným s pobytem na našem území. Jednání žalobce, nedává správnímu orgánu dostatečnou záruku, že by v průběhu azylového řízení žalobce spolupracoval se správním orgánem a případně respektoval důsledky negativního rozhodnutí ve věci jeho žádosti o mezinárodní ochranu, jak ovšem již jednou učinil a setrval na našem území nelegálně i po pravomocně ukončeném azylovém řízení, bez jakéhokoli povolení k pobytu na území ČR.

17. Závěrem žalovaný dodal, že i nadále setrvává na svém stanovisku, že v případě žalobce jakožto žadatele o udělení mezinárodní ochrany zajištěného dle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu jsou naplněny kumulativně tři podmínky a to: 1) Žádost o mezinárodní ochranu musí být podána v ZZC, což se nepochybně stalo. 2) Dále musí existovat oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo jej pozdržet. V případě žalobce je nesporné, že se na území ČR pohyboval v rozporu s uděleným správním vyhoštěním, po pravomocném skončení azylového řízení o jeho první žádosti a svou druhou současnou žádost o mezinárodní ochranu opětovně podal až po téměř roce neoprávněného pobytu na území a ve chvíli, kdy byl již policií zadržen a zajištěn z důvodu nelegálního pobytu na území a nerespektování své povinnosti vycestovat z území. Zákon nepožaduje, aby byla najisto dána účelovost podané žádosti, ale předpokládá pouze existenci oprávněných důvodů vedoucích k domněnce o účelovosti takové žádosti, což dle žalovaného je v případě pana žalobce dáno. 3) Poslední podmínkou pro možnost aplikace tohoto ustanovení o zajištění žadatele je skutečnost, že cizinec mohl o udělení mezinárodní ochrany požádat již dříve. Žalovaný měl za to, že všechny tři podmínky v případě pana žalobce byly naplněny a nesporné je toto podrobně odůvodněno v napadeném rozhodnutí.
18. Pro řízení o žalobě odkazoval žalovaný na shromážděný spisový materiál, který dokládá veškerá zjištění uvedená v odůvodnění napadeného správního rozhodnutí. Žalovaný správní orgán měl za to, že postupoval v souladu s právními předpisy.
19. Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.
20. Soud o věci rozhodoval bez nařízení ústního jednání, neboť účastníci řízení výslovně uvedli, že nežádají ústní jednání k projednání věci a soud jeho nařízení neshledal nezbytným (§ 46a odst. 8 zákona o azylu věta předposlední před středníkem).

21. Soud rozhodl o věci podle skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů [§ 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“)].
22. Soud **neshledal** žalobu důvodnou.
23. Podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu stanoví, že ministerstvo může v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v přijímacím středisku nebo v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání podle evropského zatýkacího rozkazu k trestnímu stíhání nebo k výkonu trestu odnětí svobody do ciziny, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.
24. Podle § 47 odst. 2 zákona o azylu ministerstvo může rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.
25. Soud vzal za základ svého rozhodování skutková zjištění, jak je žalovaný shrnul ve svém vyjádření k podané žalobě, poté, co se ujistil, že mají oporu ve správním spisu. Ze správního spisu (z rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 27. 12. 2017, č. j. KRPA-467752-16/ČJ-2018-000022 – z protokolu o podání vysvětlení) dále vyplývá, že žalobce do ČR přicestoval naposledy v roce 2011 na vízum za práci. Vízum mu ovšem nebylo prodlouženo. Byl si vědom, že v roce 2015 bylo rozhodnuto o jeho vyhoštění. Tvrdil, že nevěděl, že řízení o jeho žádosti o udělení mezinárodní ochrany již skončilo. Naposledy řešil svou situaci minulý rok na podzim nebo na jaře. Dále uvedl, že cca před půl rokem vycestoval na Slovensko za práci. Do Moldavska zpět ovšem vycestovat nechtěl. Součástí správního spisu je dále rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 4. 5. 2014, č. j. KRPA-165320-23/ČJ-2014-000022, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění, a byla stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit stup na území členských států EU v délce jednoho roku. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 10. 6. 2014. Ve správním spisu se nachází i rozhodnutí Krajského ředitelství policie hl. m. Prahy ze dne 25. 2. 2015, č. j. KRPA-69453-38/ČJ-2018-000022, kterým žalobci bylo uloženo další správní vyhoštění, a byla stanovena doba, po kterou mu nelze umožnit stup na území členských států EU v délce tří let. Toto rozhodnutí nabylo právní moci dne 3. 3. 2015. Dne 2. 3. 2015 si podal žalobce žádost o udělení mezinárodní ochrany, která mu nebyla udělena. Proti tomuto rozhodnutí si žalobce podal žalobu ke krajskému soudu, která byla zamítnuta. Dne 13. 12. 2016 poté Nejvyšší správní soud odmítl kasační stížnost pro nepřijatelnost. Žalobce tak byl povinen vycestovat z území ČR do 15. 1. 2017 a od 16. 1. 2017 zde pobýval nelegálně.

26. Veškeré námitky žalobce v dané věci se vztahovaly k tomu, že žalovaný nesprávně a nedostatečně posoudil možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu.
27. Žalobce namítal, že žalovaný zopakoval vlastní vyhodnocení důvodnosti zajištění žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu a stejnou argumentací zdůvodnil i nemožnost využití zvláštních opatření, což považoval žalobce za nesmyslné a nepřijatelné.
28. Soud předně uvádí, že při posuzování žalobních námitek vzal v úvahu, že ustanovení § 47 zákona o azylu bylo do tohoto právního předpisu vtěleno na základě novelizace zákonem č. 314/2015 Sb. Důvodová zpráva k zákonu č. 314/2015 Sb. k němu uvádí: *„Jelikož je nutné na základě přepracované přijímací směrnice před individuálním posouzením nutnosti zajištění konkrétního žadatele o udělení mezinárodní ochrany rovněž posuzovat možnost uložení tzv. alternativy k zajištění, jsou do tohoto zákona nově upravena tzv. zvláštní opatření. Jedná se buď o povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v příslušném pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo o povinnost hlášení se ministerstvu v intervalech určených ministerstvem, není-li žadatel ubytován v pobytovém středisku (podobnou alternativu zná i zákon o pobytu cizinců). (...) Cílem zvláštního opatření je zajištění součinnosti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v rámci řízení ve věci mezinárodní ochrany, a to uplatněním mírnější formy, než je zajištění. (...). Onen základ v přijímací směrnici lze nalézt v bodech 15 a 20 její preambule, kdy zajištění má být výjimečným, krajním prostředkem, uplatňovaným pouze poté, co byla posouzena možnost uložení alternativních opatření. Na to navazuje čl. 8 přijímací směrnice, který v odst. 2 stanoví, že „V případě nutnosti a na základě individuálního posouzení každého případu mohou členské státy zajistit žadatele, nelze-li účinně uplatnit jiná, mírnější donucovací opatření“, a v odst. 3 pak mezi případy, ve kterých je možné žadatele zajistit, řadí situaci žadatele zajištěného v rámci řízení o navrácení za účelem přípravy navrácení nebo vyhoštění, „mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o navrácení“; tomu odpovídá znění § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Posledně zmíněné ustanovení zákona o azylu i § 47 téhož je proto třeba vykládat eurokonformně.*
29. Zvláštním opatřením se podle § 47 odst. 1 zákona o azylu rozumí rozhodnutím ministerstva uložená povinnost žadatele o udělení mezinárodní ochrany zdržovat se v pobytovém středisku určeném ministerstvem, nebo osobně se hlásit ministerstvu v době ministerstvem stanovené. Podle odst. 2 tohoto ustanovení může ministerstvo rozhodnout o uložení zvláštního opatření žadateli o udělení mezinárodní ochrany, jestliže nastanou důvody podle § 46a odst. 1 nebo § 73 odst. 3 zákona o azylu, ale je důvodné se domnívat, že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení účasti žadatele o udělení mezinárodní ochrany v řízení ve věci mezinárodní ochrany.
30. V projednávané věci žalovaný postupoval podle § 46a odst. 1 písm. e) a žalobce zajistil proto, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody domnívat se, že tuto žádost podal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoli mohl žalobce požádat o

udělení mezinárodní ochrany dříve. Tento důvod zajištění je reakcí na čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU ze dne 26. 6. 2013, podle kterého může být žadatel zajištěn, je-li zajištěn v rámci řízení o navrácení podle návratové směrnice nebo výkonu vyhoštění a mohou-li členské státy na základě objektivních kritérií, včetně skutečnosti, že daný žadatel již měl možnost přístupu k azylovému řízení, řádně doložit, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žadatel činí žádost o mezinárodní ochranu pouze proto, aby pozdržel nebo zmařil výkon rozhodnutí o vyhoštění.

31. Soud poukazuje na skutečnost, že žalobce byl zajištěn z důvodu, že opakovaně nerespektoval jemu uložené správní vyhoštění. Pohyboval se na území ČR a Slovenska bez toho aniž by k tomu byl oprávněn na základě víza nebo uděleného pobytového oprávnění. Žalobce rovněž nerespektoval zákaz vstup do na území členských států EU, který má zakázán až do 16. 1. 2020. Navíc si je dle svých slov svého neoprávněného pobytu na území EU vědom. Žádost o mezinárodní ochranu (již druhou v pořadí) si žalobce podal teprve tehdy, když byl zadržen policií a zajištěn a umístěn do zařízení pro zajištění cizinců za účelem správního vyhoštění. Svou první žádost o mezinárodní ochranu si žalobce podal dne 2. 3. 2015, rovněž až poté, kdy byl zajištěn v Zařízení pro zajištění cizinců Bělá –Jezová.
32. Ze shora uvedených důvodů by dle názoru soudu nebylo uplatnění zvláštního opatření účinné. O neúčinnosti zvláštního opatření svědčí v případě žalobce, že naprosto nerespektuje nejen právní řád ČR, ale jakýkoliv právní řád zemí EU a také jeho účelové jednání, spočívající v opakovaném podání žádosti o mezinárodní ochranu až ve chvíli, kdy je zajištěn v zařízení pro zajištění cizinců z důvodu, že mu bylo uloženo správní vyhoštění.
33. Soud dále k výše uvedené námitce uvádí, že správní orgán uvedl ve svém rozhodnutí podstatné skutečnosti vyplývající ze správního řízení, které odůvodňovaly neuplatnění zvláštního opatření dle § 47 zákona o azylu (str. 4-5 napadeného rozhodnutí). Žalovaný se dostatečným a přezkoumatelným způsobem vypořádal s nemožností uložení zvláštního opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu. Dospěl k závěru, že by uplatnění zvláštního opatření podle § 47 zákona o azylu nebylo účinné, neboť žalobce nejenže vědomě nerespektoval právní řád ČR, ale také jednal zcela účelově. Žalovaný byl přesvědčen, že žalobce podal žádost o udělení mezinárodní ochrany v detenčním zařízení pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve a současně nelze účinně uplatnit zvláštní opatření podle § 47 zákona o azylu, a zároveň proto shledal žalovaný naplnění podmínek stanovených v § 46a odst. 1 písm. e) téhož zákona.
34. S takovýmto závěrem se soud zcela ztotožnil. V daném případě by výkon rozhodnutí o navrácení formou vyhoštění mohl být s ohledem na posouzení chování žalobce ohrožen, a tudíž žalobce mohl být a byl v daném případě zbaven svobody, a to v souladu s žalobcem citovaným rozsudkem Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 12. 2011, č. j. 1 As 132/2011-51.
35. Co se týče odkazu žalobce na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 2. 2016 č. j. 5 Azs 20/2016 a ze dne 22. 12. 2016 č. j. 7 Azs 269/2016-21 soud uvádí, že Nejvyšší správní soud se v obou rozsudcích zabýval možností aplikace závěrů

uvedených v rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 30. 9. 2014, čj. 9 Azs 192/2014 – 29 při rozhodování o zajištění cizince v zařízení pro zajištění cizinců. V předmětných rozsudcích dospěl NSS k závěru, že nelze dalšího pouze s odkazem na rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2014, čj. 9 Azs 192/2014 – 29 paušálně vyloučit použití zvláštního opatření. Jak již soud konstatoval výše, zajistit žadatele o mezinárodní ochranu mohou správní orgány pouze poté, co posoudí základní objektivní kritéria, individuální situaci žadatele a dospějí k závěru o neúčinnosti uložení zvláštních opatření. V daném případě nelze správnímu orgánu v tomto ohledu nic vytknout. Správní orgán se zabýval možností uložení zvláštních opatření, individuálně zhodnotil danou situaci a dospěl ke správnému závěru o neúčinnosti případného uložení zvláštních opatření.

36. Zdejší soud v této souvislosti zároveň odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 10. 2016, čj. 7 Azs 185/2016 – 23, který uvádí, že: „*Volba mírnějších opatření než je zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany, mezi něž lze řadit zmíněné zvláštní opatření, je vázána na předpoklad, že žadatel bude se státními orgány spolupracovat při realizaci tohoto opatření a že uložení zvláštního opatření je dostatečné k zabezpečení jeho účasti v řízení ve věci mezinárodní ochrany. Pokud zde existují skutečnosti nasvědčující tomu, že by žadatel správní řízení mařil, nelze přistoupit ke zvláštnímu opatření.*“
37. Žalovaný se vypořádal s individuálními okolnostmi případu žalobce, přičemž zdejší soud se s jeho závěry zcela ztotožnil. Případ žalobce, který opakovaně nerespektoval právního řád země EU, porušil zákaz vstupu na území členských států EU, vede soud k jednoznačnému závěru, že existuje důvodná obava, že žalobce nebude své právní povinnosti dodržovat ani v budoucnu. S ohledem na shora uvedené tak mírnější opatření ve smyslu § 47 zákona o azylu nebylo možné použít a zajištění žalobce bylo zcela namístě a v souladu se zákonem.
38. Soud uzavírá, že napadené rozhodnutí bylo zcela v souladu se zákonem o azylu a se Směrnicí Evropského Parlamentu a Rady č. 2013/33/EU a rozhodnutí lze považovat za zcela přezkoumatelné. Soud neshledal žádný ze žalobcem uvedených žalobních bodů důvodným, a proto žalobu podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl, neboť není důvodná.
39. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle kterého by měl nárok na jejich náhradu žalovaný, který měl ve věci plný úspěch. Žalovanému však žádné náklady řízení nevznikly, a proto jejich náhrada nebyla žádnému z účastníků přiznána.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Plzeň 23. února 2018

Mgr. Jana Komínková v.r.
samosoudkyně